

Handläggare: Helena Altvall
Telefon: 508 25 004

Till
Socialtjänst- och
arbetsmarknadsnämnden

Rationaliserings- och besparingsåtgärder för enheten för ledsagarservice

2 bilagor

Förslag till beslut

1. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden godkänner tjänsteutlåtandet.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Gillis Hammar
Förvaltningschef

Rita Kahn
Avdelningschef

Sammanfattning

Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämndens (SAN) beslutade 2009-10-22 om entreprenadupphandling av enheten för ledsagarservice (efl). I ärendet redovisades att efl hade bristande budgetbalans och att förvaltningen därför till SAN:s sammanträde i november 2009 skulle presentera ett ärende med rationaliserings- och besparingsåtgärder för enheten. I föreliggande ärende föreslås sådana åtgärder motsvarande 5 200 tkr på helårsbasis för år 2010.

Ärendets beredning

Detta ärende har beretts inom förvaltningsledningen. MBL-11 § förhandling har hållits 2009-xx-xx, protokoll bilaga 1. Ärendet har behandlats av SAN:s handikappråd 2009-11-16, protokoll bilaga 2.

Bakgrund

Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämndens (SAN) enhet för ledsagarservice (efl) utför på uppdrag av stadsdelsnämnderna ledsagar- och avlösningsservice till personer med funktionsnedsättning. Tjänster har även i mindre utsträckning sålts till föreningar och andra kommuner.

Socialtjänstnämnden kunde fram till och med år 2008 besluta om ersättningsnivån för den service som enheten tillhandahåller. I samband med budget för år 2009 ändrades detta. Kommunfullmäktige beslutade då om gemensam ersättningsnivå för alla utförare av stadens ledsagar- och avlösarservice. I och med detta sänktes ersättningsnivån till efl och den partiella anslagsfinansieringen om ca 10 procent eller 2 500 tkr upphörde. Anslaget hade under åren motiverats av att enheten har särskild personalkompetens och att enheten utför uppdrag för hela staden.

Utredning av enheten för ledsagarservice

Mot bakgrund av den bristande överensstämmelsen mellan kostnads- och intäktssidan på efl genomförde förvaltningen i september 2009 en utredning i syfte att klarlägga möjligheter till rationaliseringar och utreda förutsättningarna för övergång till privat entreprenörskap. Utredningen visade att den dominerande orsaken till att efl inte klarar sig på den ersättning som utgår i kundvalsmodellen är att en stor del av efl:s uppdrag utförs av månadsavlönad personal. Enheten måste betala för men kan inte debitera tid som inte används för uppdrag. Odebiterbar tid är arbetsresor till och från brukare, semester, sjukdom, interna möten m.m. Den icke debiterbara tiden är ca en tredjedel av den totala arbetstiden. För personal med tidsbegränsad anställning är förhållandet annorlunda. Dessa är timavlönade och har en debiterbar arbetstid om i princip 100 procent.

Utredningen noterade också att en ytterligare anledning till efl:s bristande budgetbalans är en förhållandevis stor administration; en enhetschef, sex samordnare, två administratörer och fyra byråassistenter. I utredningen presenterades alternativa åtgärder för att åstadkomma besparingar och ökade intäkter för efl.

Beträffande övergång till enskilt entreprenörskap noterade utredningen att detta är fullt möjligt. Faktorer som gynnar detta är bl.a. att enskilt driven verksamhet har

lägre påslag för personalomkostnader, förhållandevis generös momskompensation samt möjligheter att samordna ledsagar- och avlösaruppgifterna med andra uppdrag man utför i staden.

Entreprenadupphandling

Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden beslutade 2009-10-22 om entreprenadupphandling av enheten för ledsagarservicen. Samtidigt uppdrogs åt förvaltningen att föreslå åtgärder för att åstadkomma budgetbalans för enheten och att återkomma med detta i ett ärende till SAN:s sammanträde i november 2009.

Förslag till rationaliserings- och besparingsåtgärder

Enhetens kostnader beräknades i september månads prognos för år 2009 överstiga intäkterna med 3 600 tkr. I budget för år 2010 tillförs verksamheten ca 900 tkr dels genom att ersättningsnivån höjs dels genom ett generellt påslag om sex kronor per timme för utlägg i samband med ledsagningen. Tillsammans med att anslaget om 2 500 tkr försvinner, krävs alltså rationaliseringar och besparingar motsvarande 5 200 tkr (3 600 tkr + 2 500 tkr – 900 tkr).

För att minska kostnaderna har förvaltningen påbörjat arbetet med att reducera den administrativa personalen. Den administrativa resursen har under 2009 bestått av 12 administrativa tjänster inklusive enhetschefen. Reduceringen innebär att för år 2010 nedbringas personalen med fem tjänster varav två samordnare och tre administrativa assistenter. Detta ger en kostnadsreducering om 2 000 tkr. En av dessa tjänster har redan i år vakansställt i och med att ett vikariat gick ut. För de fyra övriga administratörerna arbetar förvaltningen med att erbjuda alternativt arbete inom förvaltningen eller inom andra delar av staden. Efter reduktionen återstår sju administrativa tjänster inklusive enhetschefen.

I och med den minskade administrationen kan enheten också friställa fem arbetsplatser vilket ger en kostnadsreducering om ytterligare 400 tkr. Kostnadsreduceringen förutsätter att förvaltningen i den samlade lokalplaneringen kan erbjuda annan verksamhet de friställda ytorna alternativt att efl flyttar till kontorsutrymmen som är dimensionerade för den krympta administrationen.

Underskottet år 2009 härrör framför allt från att den ersättning som enheten erhåller för utförd service inte täcker kostnaderna. Förvaltningen avser därför att vidta åtgärder för att öka den debiterbara tiden genom dels striktare schemaläggning dels debitering av fler direkta brukarkontakter såsom hembesök m.m.

I kundvalet väljer den enskilde utförare för den insats som hon/han fått beviljad i sitt biståndsbeslut. I beslutet anges i regel ett antal timmar per månad.

Biståndshandläggaren gör en beställning hos den utförare som den enskilde valt. Den enskilde bokar sedan själv sina tider med utföraren. Utslaget på hela året är antalet bokade, genomförda och debiterade timmar ca hälften av samtliga enligt biståndsbesluten beställda timmar. Det innebär att efl har en beredskap och kapacitet att klara av fler timmar än de som i själva verket blir utförda. Förvaltningen kommer under år 2010 att verka för att enheten ökar sina kontakter med brukarna för att påminna om att tjänsterna finns tillgängliga och att därigenom öka servicen till enskilda brukare och därmed även åstadkomma större samstämmighet mellan beställda och utförda timmar. Detta innebär att brukarna ges tillfälle i kontakt med enhetens administrativa del eller med sin ledsagare att i större utsträckning planera för beställda men idag inte utförda timmar. Intäkten ökar för enheten då mer biståndsbedömd och beställd tid planeras och mer tid också utförs och debiteras. Tillsammans med en striktare schemaläggning och debitering av fler direkta brukarkontakter beräknas detta ge en merintäkt om 2 500 tkr för år 2010.

Efl utför ca 1 400 timmar ledsagning till andra kommuner och 1 500 timmar till föreningar. Priset har hittills varit delvis subventionerat. För 2010 kommer självkostnadsprincipen fullt ut tillämpas. Detta ger en merintäkt om 300 tkr.

De ungefärliga siffrorna för rationaliserings- och besparingsåtgärder är sammanfattningsvis följande:

	2010 helår (tkr)
Indragning av fem administrativa tjänster	2 000
Friställning av fem arbetsplatser	400
Ökad debiterbar tid och ökad servicenivå	2 500
Självkostnadspris till andra kommuner och föreningar	300
Summa	5 200

Dessa besparings- och rationaliseringsåtgärder motsvarar den diskrepans i budgetbalansen som noteras år 2009. Åtgärderna handlar om minskad administration, lägre lokalkostnader samt ökade intäkter. Förvaltningen avser att även framöver värna om en tillgänglig och kvalitativt hög service till brukarna.

Bilagor:

1. Protokoll från MBL-11 § förhandling 2009-xx-xx
2. Protokoll från SAN:s handikappråd 2009-11-16